

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministeriö@vm.fi

Viite: valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 8.3.2011 VM032:00/2011

FiComin lausunto maksulaitoslain muuttamista koskevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi (sähkörahadirektiivin täytäntöönpano)

Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry on saanut valtiovarainministeriöltä lausuntopyynnön (VM032:00/2011)luonnoksesta hallituksen esitykseksi maksulaitoslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta, joilla pantaisiin kansallisesti täytäntöön sähkörahadirektiivi (2009/110/EY). FiCom kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää kunnioittaen seuraavaa.

FiComin keskeiset viestit

- Ehdotuksen perustelut ovat varsin suppea erityisesti vaikutusten arvioinnin osalta. Esityksessä on toisaalta viitattu, että sitä sovelletaan teleoperaattoreihin, jotka laskevat liikkeeseen sähköistä rahaa, mutta ei ole kuvattu mikä teleyrityksen toiminto täyttäisi nämä edellytykset, eikä esitetty, että ehdotuksella olisi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. FiCom olettaa, että esityksellä ei ole tarkoitus muuttaa nykytilaa ja teleoperaattoreiden nykyisin harjoittamien toimintojen ei ole ajateltu tulevan uudistuksen myötä sääntelyn piiriin. Esimerkiksi teleyritysten tarjoamaan prepaid saldoa ei ole tallennettu maksutapahtumien tekemistä varten.
- Mikäli vastoin oletusta esimerkiksi osa prepaidin välityksellä nykyisin tarjottavista palveluista tulisi lain piiriin, aiheuttaisi se merkittäviä järjestelmä ja sopimusmuutostarpeita, jotka liittyisivät erityisesti sähköisen rahan lunastettavuuteen, asiamieskysymyksiin, varojen suojaamiseen ja esitettyyn kirjanpidolliseen eriyttämiseen. FiComin arvion mukaan mahdollisista muutoksista aiheutuvat kustannukset voisivat olla erittäin korkeat suhteessa toiminnan liikevaihtoon.
- Direktiivin mahdollistama kansallinen liikkumavara tulisi käyttää täysimääräisesti hyväksi. Esityksellä ei tulisi hankaloittaa uusien toimijoiden alalle tuloa, eikä hidastaa digitaalisten palvelumarkkinoiden kehitystä.
- Mikäli, vastoin oletusta ja nykytilannetta, sähkörahaa koskevia säädöksiä olisi tarkoitus soveltaa joihinkin teleoperaattoreiden nykyisiin toimintoihin, tulisi esityksessä:

- Määritellä ja kuvata yksiselitteisesti se, mitkä teleoperaattoreiden toiminnot katsotaan kuuluviksi maksupalvelutoimintaa ja sähkörahaa koskevien toimintojen piiriin.
- Käydä kautta linjan selvästi ilmi se, että säädöksiä (ml. liikevaihtorajat ja valvontamaksut) sovelletaan vain maksupalvelua ja sähkörahaa koskeviin toimintoihin, ei esimerkiksi teletoimintaan, jota koskee omat säännöksensä.
- Varata teleoperaattoreille riittävä, vähintään 2 vuoden pituinen siirtymäaika mahdollisten muutosten toteuttamiseksi.
- Kirjanpito- ja raportointitietojen tulisi voida määräytyä yrityksen pääasiallisen toiminnan mukaan ja tarvittavat raportoinnit tulisi voida suorittaa Finanssivalvonnalle erillisinä raportteina.
- Esityksessä tulisi todeta nimenomaisesti ja yksiselitteisesti, että liikkeessä oleva sähköisen rahan määrä voidaan laskea historiatietojen perustella ja määrä lasketaan vain lain soveltamisalan piiriin kuuluvista palveluista.
- Laista tulisi käydä selkeästi ilmi, että se ei estä sähkörahayhteisöä käyttämästä asiamiestä sähköisten maksuvälineiden luovuttamiseen asiakkaille, eikä sähköisen rahan lunastamiseen.
- Omistuksen ja osakkeiden vaihdantaan liittyvät rajoitukset tulisi arvioida perustuslain mukaisten omaisuuden suojaa koskevien säännösten kannalta.

Yleistä

FiCom arvioi lausunnossaan esitystä sellaisten yritysten näkökulmasta, jotka harjoittavat pääasiallisena liiketoimintanaan teleyritystoimintaa. Tällä hetkellä jotkin ensisijaisesti teleyrityksinä toimivat yritykset harjoittavat myös maksupalvelutoimintaa maksulaitoslain 54 §:n siirtymäsäännöksen nojalla ilman toimilupaa. Maksupalvelutoiminnot muodostavat erittäin pienen osan kyseisten yritysten toiminnoista. Tietoliikennetoimialan liikevaihto oli vuonna 2009 Suomessa noin 4,7 miljardia euroa. Maksupalvelulainsäädännön valmistelun yhteydessä tehtyjen selvitysten mukaan ennakoitu ”telemaksupalvelujen” liikevaihto on alle 15 miljoonaa euroa vuodessa. Tämä on noin 0,3 % tietoliikennetoimialan liikevaihdosta.

FiCom haluaa kiinnittää Valtiovarainministeriön huomiota siihen, että tietoliikennetoimialalla toimiviin yrityksiin sovelletaan, erityisesti niiden teleyritystoimintoihin, huomattavaa määrää erilaisia erityissäädöksiä. Havainnollistaakseen asiaa FiCom on oheistanut liitteeksi otsikkotason listauksen teleyritystoimintaa harjoittavaa ”normaalia” yritystä koskevista säädöksistä.

FiCom pitää esitystä sen perustelujen osalta varsin suppeana ja osin epäselvänä erityisesti sen soveltamisalan ja vaikutusten arvioinnin osalta. Esityksessä on toisaalta viitattu, että sitä sovelletaan teleoperaattoreihin, jotka laskevat liikkeeseen sähköistä rahaa, mutta ei ole kuvattu mikä teleyrityksen toiminto täyttäisi nämä edellytykset. Tästä johtuen esitysten vaikutusten arvioiminen ja kehitysehdotusten tekeminen on osittain hankalaa.

FiCom pitää erityisen tärkeänä sitä, että mikäli nykytilanteesta poiketen sähkörahaa koskevia säädöksiä olisi tarkoitus soveltaa teleoperaattoreihin (niihin operaattoreihin, jotka harjoittavat ko. toimintoja), niitä sovelletaan vain kyseisiin toimintoihin, ei esimerkiksi teletoimintaan, jota koskee omat säännöksensä. Näiltä osin on erityisen tärkeää määritellä ja kuvata yksiselitteisesti myös se, mitkä toiminnot katsotaan kuuluviksi ko. maksupalvelutoimintaa ja sähkörahaa koskevien toimintojen piiriin.

Teleyritystoimintaa harjoittavien yritysten järjestelmät on rakennettu ensisijaisesti niiden pääliiketoimintoja varten siten, että ne täyttävät kyseisiä toimintoja koskevien säädösten edellytykset. Säädöskollision vaara on suuri erityisesti tilanteissa, jossa samaan palvelusuoritukseen kohdistuu rahoitusalan sääntelyn lisäksi myös muuta erityissääntelyä. FiCom toivoo että sähkörahadirektiivin kansallisessa voimaansaattamisessa pyritään toimimaan mahdollisimman joustavasti, ettei säännöksistä aiheudu tarpeettomia esteitä teletoimialalla toimiville yrityksille harjoittaa jatkossa esimerkiksi prepaid toimintaa ko. yritysten niin halutessa. Tarpeettoman ankarien ja yksityiskohtaisten ja mahdollisesti muiden säännösten kanssa ristiriitaisten velvoitteiden asettaminen voi säännösten tavoitteiden vastaisesti pikemminkin hankaloittaa uusien toimijoiden alalle tuloa ja lisäksi hidastaa merkittävästi digitaalisten palvelumarkkinoiden kehitystä.

Maksupalvelu- ja sähkörahalainsäädännöllä ei FiComin näkemyksen mukaan tulisi pakottaa teleyrityksiä muokkaamaan muihin säädöksiin ja telemarkkinoiden vakiintuneisiin toimintamalleihin liittyviä käytäntöjä tarpeettomasti sellaisissa tilanteissa, jossa säännösten tavoitteiden toteuttaminen ei sitä edellytä. Jos samaan palvelusuoritukseen sovelletaan useita eri säännöksiä, tulisi mahdollisessa normikollisiotilanteissa pääsääntöisesti soveltaa teleyritysten pääliiketoimintaa koskevia säännöksiä.

FiCom pitää perusteltuna esityksen yleislinjausta siitä, että direktiivin soveltamisalaa ei pääsääntöisesti ole pyritty kiristämään kansallisessa laissa. Kuten esityksessä on todettu, Suomessa ei FiComin käsityksen mukaan ole ilmennyt erityisiä sähköistä rahaa koskevia ongelmia. Tästä johtuen, olisi FiComin näkemyksen mukaan perusteltua käyttää kansallinen liikkumavara täysimääräisesti hyväksi erityisesti sellaisten direktiivin 9 artiklassa mainittujen toimijoiden osalta, joiden liikkeessä oleva keskimääräinen sähköinen raha ei ylitä 5 miljoonaa euroa. Direktiivin 9 artiklan mukaan näitä ovat: artikla 3 – yleiset toiminnan vakauden valvontaa koskevat säännöt, artikla 4 alkupääoma, artikla 5 omat varat ja artikla 7 – suojaamista koskevat vaatimukset.

FiCom esittää alla kommentteja ja ehdotuksia luonnosten yksittäisistä kohdista. FiComin ehdotukset koskevat lähinnä tilannetta, jossa teleyrityksen tarjoamaa prepaid saldoa pidettäisiin vastoin FiComin näkemystä osittain sähkörahasääntelyyn piiriin kuuluvana.

FiCom ja haluaa painottaa myös sitä, että FiCom ja sen jäsenyritykset jatkavat mielellään yhteistyötä sekä Valtiovarainministeriön että Finanssivalvonnan kanssa säännösten selkeyden ja hyvien käytäntöjen

edistämiseksi maksupalveluihin ja sähkörahaan liittyvissä kysymyksissä ja toimittaa valtiovarainministeriölle tarvittaessa mielellään lisätietoja sähkörahaesityksen jatkovalmisteluun liittyen.

FiComin kommentit esityksen yksittäisistä kohdista

Vaikutusten arviointi, määritelmät ja soveltamisala

FiCom pitää esitystä osin epäselvänä sen suhteen, mitä toimintoja esitys koskee. Esityksen kohdassa 5.1 todetaan, että laissa tarkoitettuja sähkörahayhteisöjä tai sähköisen rahan liikkeellelaskijoita voisivat olla esimerkiksi teleoperaattorit, jotka telepalveluiden yhteydessä laskevat liikkeelle sähköistä rahaa. Esityksessä ei kuitenkaan ole kuvattu juurikaan sitä, mitä tällainen toiminta olisi. Toisaalta esityksen kohdan 6.1 (esityksen taloudelliset vaikutukset) voi ymmärtää siten, että esityksellä ei olisi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia olemassa oleviin toimijoihin, eikä uusia toimijoita tulisi tällä muutoksella lainsäädännön piiriin. Esimerkiksi teleyritysten tarjoamaa prepaid saldoa ei ole tallennettu maksutapahtumien tekemistä varten, eikä sitä voi käyttää yleisenä maksuvälineenä. Prepaid saldoa ei ole aiemmin pidetty sähköisenä rahana ja FiCom olettaa lähtökohtaisesti, että esityksellä ei ole tarkoitus muuttaa nykytilannetta, eikä teleoperaattoreiden nykyisin harjoittamien toimintojen ole ajateltu tulevan uudistuksen myötä sääntelyn piiriin.

Mikäli kuitenkin esimerkiksi osa prepaidin välityksellä nykyisin tarjottavista palveluista tulisi lain piiriin, aiheuttaisi se merkittäviä järjestelmä ja sopimusmuutostarpeita teleyrityksille. Muutosten toteuttaminen aiheuttaisi myös olennaisia kustannuksia. FiCom pyytää, että esityksen jatkovalmistelussa todettaisiin selkeästi se, mitä esityksen viittauksella teleoperaattoreihin tarkoitetaan ja kuvattaisiin sellainen teleoperaattorin toiminta, jonka on ajateltu tulevan sääntelyn piiriin. Tämän jälkeen tulisi tehdä tarkempi vaikutusten arviointi, jonka perustella voitaisiin tehdä perusteltuja ratkaisuja säännösehdoitusten lopullisesta sisällöstä ja soveltamisaikatauluista.

Mikäli osa teleoperaattoreiden nykyisestä prepaid toiminnasta (joka ei ole nykyisin ole sähköisen rahan liikkeeseenlaskua), tulisi sääntelyn piiriin muutoksen myötä, olisi kyse merkittävästä muutoksesta. Suomessa on Viestintäviraston markkinakatsauksen 1/2011 mukaan yli 800 000 prepaid liittymää, joihin muutokset voisivat kohdistua. Merkittävimmät järjestelmä- ja sopimusmuutostarpeet liittyisivät FiComin arvion mukaan tällöin sähköisen rahan lunastettavuuteen, asiamieskysymyksiin, varojen suojaamiseen ja, mikäli toiminta edellyttäisi myös maksulaitostoimiluvan hakemista, esitettyyn kirjanpidolliseen eriyttämiseen. FiComin arvion mukaan mahdollisista muutoksista aiheutuvat kustannukset voisivat olla erittäin korkeat suhteessa toiminnan liikevaihtoon.

Mikäli teleoperaattoreiden nykyisten toimintojen katsottaisiin joiltain osin olevan sähköisen rahan liikkeeseen laskua, tulisi teleoperaattoreille varata riittävä, vähintään 2 vuoden pituinen siirtymäaika mahdollisten muutosten toteuttamiseksi tai sähkörahan liikkeeseenlaskuksi katsottavien toimintojen lopettamiseksi. Niiden teleyritysten, jotka mahdollisesti tulisivat jatkossa sähkörahaa koskevan sääntelyn piiriin, tulisi FiComin näkemyksen mukaan voida jatkaa keskeytyksettä palvelujen tarjontaa ja toteuttaa

muutokset riittävän siirtymäajan puitteissa siten, että ne eivät vaikuta negatiivisesti kuluttajien asemaan tai viestintäpalvelujen toimivuuteen.

5§ 6a kohta, määritelmät

Sähköisen rahan määritelmä on laissa hyvin laaja ja ei-tarkkarajainen ottaen huomioon siitä aiheutuvat merkittävät velvoitteet. Myöskään esitöissä ei FiComin näkemyksen mukaan ole kuvattu riittävän tarkoin, mitkä erilaiset toiminnot kuuluvat sähkörahan piiriin ja mitkä eivät. Esimerkkinä voidaan mainita, että talletus pankkitilillä täyttää määritelmän, maksutilin positiivinen saldo täyttää määritelmän, ei-sähköinen maksuväline, jolla voi tehdä maksuja, ei täytä määritelmää. Vaikka esityksessä on viitattu teleoperaattoreiden toimintoihin, esityksessä ei ole selkeästi todettu sitä, mitkä teleoperaattoreiden toiminnot täyttäisivät, ja miltä osin ne täyttäisivät sähköisen rahan määritelmän.

FiCom pitää erityisen tärkeänä sitä, että mikäli prepaid saldon katsottaisiin jostain syystä liittyvän sähköisen rahan sääntelyyn, olisi sähköisenä rahana pidettävä vain sitä arvoa, jolla suoritetaan lain soveltamisalaan kuuluvia maksuja. Mikäli osa prepaid liittymän saldosta katsottaisiin tulevan sääntelyn piiriin, perusteluissa tulisi kuvata asiaa koskevat rajaukset esimerkiksi seuraavasti: Esimerkiksi teleoperaattoreiden prepaid liittymät, joihin voi ladata arvoa telepalveluja ja mahdollisesti muita palveluja maksamista varten, katsottaisiin täyttävän sähköisen rahan määritelmän ainoastaan siltä osin kuin prepaid liittymän saldoa voisi käyttää rajatun verkon ulkopuolisten maksupalveluiksi katsottavien palveluiden tai tavaroiden (fyysiset hyödykkeet) maksamiseen. Näin ollen esim. prepaid liittymälle talletettu arvo, jota käytetään teleyritysten tarjoamiin viestintäpalveluiden tai kolmansien osapuolten toimittamiin digitaalisten hyödykkeiden maksamiseen tai rajatun verkon palveluihin, jäisi lain soveltamisalan ulkopuolelle. Viestintäpalveluihin ja digitaalisiin hyödykkeisiin ja rajatun verkon palveluihin talletettua arvoa ei olisi velvollisuus lunastaa takaisin.

7a§ sähköisen rahan liikkeelle laskua koskeva poikkeus

Liikkeessä olevan sähköisen rahan määrittelemisen yksiselitteisesti on tärkeää erityisesti laskettaessa sitä ylittääkö määrä 5.000.000 € rajan. Tähän liittyen FiCom pitäisi tarkoituksenmukaisena, että esityksessä todettaisiin nimenomaisesti ja yksiselitteisesti se, että liikkeessä oleva sähköisen rahan määrä voidaan laskea historiatietojen perustella ja määrä lasketaan vain lain soveltamisalan piiriin kuuluvista palveluista.

Jos prepaid saldo katsottaisiin osittain sähköiseksi rahaksi ja maksupalvelulain alaisiin suoritteisiin on käytetty historiallisesti esimerkiksi 1% telepalveluita varten varatusta saldosta tai esimerkiksi matkalipulle ladatusta saldosta – voitaisiin tätä käyttää hyväksi määritettäessä sähköisen rahan määrää, ellei sitä selvitetä muulla tavoin. Muuten varsin voimakkaan sähkörahasääntelyn kohteeksi voisi joutua arvoa, jolla ei ainakaan ole mitään tekemistä sähköisen rahan kanssa.

30 a§ sähkörahayhteisön omien varojen vähimmäismäärä

Ehdotetun pykälän 4 momentin mukaan ” jos sähkörahayhteisö ei ilman kohtuuttomia kustannuksia voi laskea liikkeessä olevan sähköisen rahan keskimäärää pykälän 2 momentissa tarkoitettulla tavalla,

Finanssivalvonta voi sähkörahayhteisön hakemuksesta myöntää luvan laskea liikkeessä oleva sähköisen rahan määrä varovasti arvioitujen historiatietojen perusteella." FiCom pitäisi näiltä osin perusteltuna direktiivin mukaista sanamuotoa, jonka mukaan kansallisen viranomaisen on annettava kohdassa tarkoitetuille hybriditoimijoille lupa laskea osuus historiatietojen perusteella, jos liikkeellä olevan sähköisen rahan määrä ei ole ennalta tiedossa.

21a ja b§ sähkörahayhteisön hankintaa ja luovutusta koskevat rajoitukset

FiComin käsityksen mukaan kyseessä olevia pykäläiä ei sovelleta sähköisen rahan liikkeeseenlaskijoihin, jotka toimivat 7a kohdan mukaisen poikkeuksen nojalla. FiCom pitää tätä, myös direktiivin sallimaa rajausta perusteltuna. Koska kyseessä on merkittävä omistuksen ja osakkeiden vaihdantaan liittyvä poikkeus / rajoitus, myös toimiluvan nojalla toimintaa harjoittavien tahojen osalta, olisi esityksessä FiComin arvion mukaan perusteltua tehdä arvio siitä, mikä on ko. rajoitusten suhde perustuslain mukaisiin omaisuuden suojaan koskevin säännöksiin.

24§ asiamies

Pykäläehdotuksessa on todettu, että sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ei saa antaa asiamiehen tehtäväksi. FiComin näkemyksen mukaan ehdotuksessa tulisi nostaa pykälätasolle ehdotetun pykälän perusteluista ja direktiivistä ilmenevä selvennys, jonka mukaan: "Sähköisen rahan liikkeeseenlaskua ei saa antaa kokonaan asiamiehen hoidettavaksi." Perustelujen mukaan säännös ei estäisi sähkörahayhteisöä käyttämästä asiamiestä sähköisten maksuvälineiden luovuttamiseen asiakkaille, eikä sähköisen rahan lunastamiseen".

Prepaid-liittymiä myydään muun muassa kaupoissa ja kioskeissa. Jos osa prepaid liittymien saldosta katsottaisiin sähkörahaksi, voisi asiamiehen käyttökielto (jos ko. markkinointiagentit katsottaisiin asiamiehiksi) ahtaasti tulkittuna edellyttää operaattoreiden liittymänmyyntiprosessien olennaista muuttamista tai sitä, että sähkörahaominaisuuden toteuttaminen prepaid liittymissä hankaloittuisi olennaisesti.

26§ asiakasvarojen suojaaminen

Ehdotetussa 1 momentissa todetaan: "mitä tässä momentissa säädetään suojan piiriin kuuluvien varojen vähimmäismääristä ei sovelleta varoihin, jotka on vastaanotettu sähköisen rahan liikkeeseenlaskua vastaan." Perusteluissa on todettu, että "poikkeusta ei voida soveltaa sähkörahayhteisöön". FiComin käsityksen mukaan lain sanamuoto on näiltä osin selkeämpi ja perusteluja tulisi muokata niiden mukaisiksi.

FiComin käsityksen mukaan ehdotetun 2 momentin lauseessa, joka alkaa "Varat, jotka palveluntarjoaja hyvittää sähkörahayhteisölle sähköisen rahan käytön perusteella, on talletettava..." on virhe. Perusteluissa viitataan FiComin käsityksen mukaan enemmän varoihin, jotka asiakas maksaa sähkörahan liikkeeseenlaskua vastaan. Mikäli kyseessä ei ole virhe, pyytää, että valtiovarainministeriö pyrkisi avaamaan kohdan merkitystä asian jatkovalmistelun yhteydessä.

28 a liiketapahtumien kirjaaminen

Ehdotus sisältää vaatimuksen sähkörahaa, maksupalveluja ja muita palveluja koskevien liiketapahtumien kirjaamisesta erilleen kustakin muusta liiketapahtumien ryhmästä yrityksen kirjanpitoon.

FiComin näkemyksen mukaan kirjanpitoa koskevista säännöksistä ei saisi tulla estettä harjoittaa maksulaitos/sähkörahayhteisötoimintaa. Teleoperaattorin tapauksessa, jos suorite katsotaan maksutapahtumaksi, on ainakin usein sekä viestintäpalvelu että maksutapahtuma ja niiden eriyttäminen teleoperaattorin kirjanpidossa olisi, jos ei mahdotonta, niin ainakin erittäin raskasta ja tulisi aiheuttamaan merkittäviä kustannuksia toimijalle, jonka pääasiallinen liiketoiminta ei ole maksupalvelu / sähkörahatoiminta. Tämä ei myöskään laskisi esityksen tavoitteiden mukaisesti kynnystä tulla alalle.

FiComin käsityksen mukaan lain tavoitteena on näiltä osin ensisijaisesti maksutapahtumien määrän selvittäminen toiminnan taloudellisten edellytysten selvittämiseksi, eikä tapahtumien kirjaaminen erillään kirjanpidossa. Säännöksen tavoite voidaan FiComin näkemyksen mukaan toteuttaa sillä, että kirjanpidon tausta-aineistona toimivasta tapahtuma-aineistosta voidaan selvittää ja laskea ko. varojen määrä. Kirjanpitokäsittelyn tulisi FiComin käsityksen mukaan voida määräytyä yrityksen pääasiallisen toiminnan mukaan ja tarvittavat raportoinnit tulisi voida suorittaa Finanssivalvonnalle erillisinä raportteina.

FiCom ehdottaa, että säännöstä muokattaisiin siten, että erilläänpitovaatimusta ei vietäisi kirjanpitosolulle. Erottelu tulisi voida toteuttaa muulla, Finanssivalvonnan hyväksymällä tavalla, josta voidaan seurata riittävällä tarkkuudella maksupalvelujen, sähkörahan ja muiden liiketapahtumaryhmien määrää ja osuutta koko yrityksen liikevaihdosta. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi siten, että pykälässä todettaisiin: "Maksulaitoksen on tässä luvussa säädettyjen vaatimusten laskemiseksi ja niiden noudattamisen valvomiseksi kirjattava sähköistä rahaa, maksupalveluja sekä 9§:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluja koskevat liiketapahtumat kirjanpitoonsa erillään kustakin muusta liiketapahtumien ryhmästä tai muuten vastaavalla tavalla siten, että niiden määrää ja osuutta koko yrityksen liikevaihdosta voidaan jatkuvasti seurata riittävällä tarkkuudella."

36a§ Sähköisen rahan liikkeeseenlasku ja lunastaminen

Mikäli teleoperaattoreiden prepaid saldon katsottaisiin tulevan osittain sähkörahaa koskevan sääntelyn piiriin, muodostavat lunastamisvelvollisuutta koskevat säännökset merkittävän uuden kokonaisuuden, josta aiheutuisi teleoperaattoreille merkittäviä järjestelmä, prosessi- ja sopimusmuutostarpeita ja merkittäviä kustannuksia. Selvyyden vuoksi esityksessä tulisi tällöin todeta se, että esimerkiksi viestintäpalveluihin ja digitaalisiin hyödykkeisiin tai rajatun verkon palveluihin talletettua arvoa ei olisi velvollisuus lunastaa takaisin.

Ehdotuksessa ei ole käsitelty myöskään sitä lisäisikö lunastamisvelvollisuus väärinkäytösten riskiä erityisesti rahanpesun näkökulmasta.

FiComin näkemyksen mukaan ehdotuksessa olisi perusteltua ottaa kantaa myös siihen, minkä ajan kuluttua sähköistä rahaa ei enää tarvitsisi lunastaa takaisin. Prepaid -liittymissä on yleisesti ominaisuutena, että liittymä on voimassa x kk viimeisimmästä latauksesta tai jos asiakas ei lataa lainkaan liittymäänsä, niin x kk liittymän käyttöönotosta. Jos Prepaid -liittymää ei käytetä, päättyy liittymää koskeva palvelusopimus tietyn ajan kuluessa. Teleyrityksellä on viestintälainsäädännön mukaan vain rajattu oikeus säilyttää liittymän käyttöä koskevat tunnistetiedot.

Pykäläehdotus on epäselvä niiltä osin kuin siinä säädetään pakottavuudesta. Pykälässä ei FiComin käsityksen mukaan ole 4-6 momentteja, joihin ehdotuksessa viitataan. FiCom ei pidä direktiivin mukaisena esitystä siitä, että pakottavuus on esitetty kansallisessa laissa laajennettavaksi kuluttajien lisäksi myös tiettyihin elinkeinonharjoittajiin.

Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta

4§ suhteellinen valvontamaksu

Maksupalvelua ja/tai sähkörahaa tarjoavat teleyritykset maksavat valvontamaksuja sekä Viestintävirastolle sähköisen viestinnän tietosuojalain ja viestintämarkkinalain nojalla että Finanssivalvonnalle Finanssivalvonnan valvontamaksuista annetun lain nojalla. Kussakin laissa ja niiden soveltamiskäytännössä tulee varmistua siitä, valvontamaksun perusteena oleva liikevaihto lasketaan vain ko. toimintaan liittyvästä liikevaihdosta.

Yrityksiltä perittävien valvontamaksujen tulee olla tasapuolisia, ne eivät saa vääristää kilpailua ja niiden on oltava yritysten kannalta kohtuullisia. Esityksen perusteluista ei käy ilmi se, millä tavoin maksujen suuruutta arvioitaessa on otettu huomioon se, että esitetyt maksut ovat tasapuolisessa suhteessa toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden toisaalta maksuvelvollisten eri luokkien välillä ja toisaalta saman luokan sisällä.

FiComin näkemyksen mukaan myös se on epäselvää, minkä tasekaavan perusteella maksu lasketaan. On selvää, että muuta liiketoimintaa harjoittava yhtiö tekee kirjanpitolain mukaisesti tuloslaskelman ja taseen pääasiallisen toiminnan tasekaavan ja tuloslaskelmakaavan mukaan. Esimerkiksi liikevaihtokäsite voi näissä tapauksissa vaihdella.

Tietoliikenteen- ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry

Reijo Svento
Toimitusjohtaja

Liite: Lista operaattoreita koskevasta erityissäätelystä

Tietoliikenteen ja
tietotekniikan
keskusliitto, FiCom ry

Operaattorit ja erityissääntely

Alla on luettelo operaattoreita koskevasta erityissääntelystä. Luetteloon ei ole listattu yleistä liiketoimintaa koskevaa lainsäädäntöä, kuten työlainsäädäntöä tai verolainsäädäntöä.

Ministeriöt, säädökset

Liikenne- ja viestintäministeriö

- viestintämarkkinalaki
- sähköisen viestinnän tietosuojalaki
- laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja allekirjoituksesta (mobiilivarmenne)
- postilainsäädäntö
- laki lapsipornografian estotoimista
- toimilupapäätökset
- laajakaistatukilaki
- laki radiotaajuuksista ja televisiolaitteista
- tv- ja radiolaki
- taajuuspäätökset
- taajuuksien huutokauppalaki
- asetus viestintäviraston maksuista
- asetus internetin vähimmäisnopeudesta
- laki viestintähallinnosta
- laki eräiden suojauksen purkujärjestelmien kiertämisestä
- verkkotunnuslaki
- valtioneuvoston asetus viestintämarkkinoihin liittyvästä varautumisvelvollisuudesta ja viranomaistiedotteiden välittämisvelvollisuudesta
- huomattava määrä asetustasoisia määräyksiä

Oikeusministeriö

- maksupalvelulaki
- sähkökauppalaki
- kuluttajansuojalaki (erityisesti etämyynti säännökset)
- pakkokeinolainsäädäntö yhdessä SM:n kanssa
- poliisilainsäädäntö yhdessä SM:n kanssa
- turvallisuustutkintalaki
- yhdistyslainsäädäntö (etäyhteydellä osallistuminen kokouksiin)

- rikoslainsäädäntö
- asunto-osakeyhtiölaki (erit. kaapelitelevisioliittymät)
- tietosuojalainsäädäntö

Sisäasiainministeriö

- poliisilainsäädäntö yhdessä OM:n kanssa
- pakkokeinolainsäädäntö yhdessä OM:n kanssa
- telekuuntelu
- televalvonta
- lapsipornografian suodatus
- hätäkeskuslaki
- tulliviranomaisia koskeva lainsäädäntö
- pelastustoimilaki
- meripelastuslaki
- rajavartiolaki

Opetus- ja kulttuuriministeriö

- tekijänoikeuslainsäädäntö useine osa-alueineen
- kuvaohjelmalainsäädäntö
- tietotekniikka koulutuksessa hanke
- vapaakappalelaki

Työ- ja elinkeinoministeriö

- huoltovarmuusasiat
- innovaatio- ja teknologiapolitiikka mm. Tekes, IPR strategia
- sähköturvallisuuksäännökset
- kilpailulainsäädäntö
- kuluttajalainsäädäntö

Ulkoasiainministeriö

- Internetin nimihallinto/ICANN, WTO, kauppaneuvottelut esim. ACTA/ immateriaalioikeuksien suojaaminen, viennin edistäminen
- sananvapauslainsäädäntö
- hankintalainsäädäntö

Puolustusministeriö

- johtamisjärjestelmäosaston tehtävät
- Tieto harjoitukset
- huoltovarmuustehtävät yhdessä TEM kanssa
- laki rikostorjunnasta puolustusvoimissa

Valtiovarainministeriö

- maksulaitoslaki
- sähkörahalaki
- julk. IT, Valtion IT-palvelukeskus, Juhta suositukset
- laajakaistatuki

Maa- ja metsätalousministeriö

- laajakaistatuki

Sosiaali- ja terveysministeriö

- potilastietolainsäädäntö
- etälääketieteeseen liittyvät asiat

Ympäristöministeriö

- maankäyttö- ja rakennuslaki
- laki katujen ja yleisten alueiden puhtaana- ja kunnossapidosta
- arseeni asetus
- tukiasemien sijoittelu ja maisemointi

Virastot ja vastaavat

Viestintävirasto

- Radiolaitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja merkitsemisestä
- Suuren häiriöriskin aiheuttavien radiolähettimien tarkastusmenettelystä
- Radiotaajuusmääräys
- Taajuusjakotaulukko ja sen liitteet:
 - Liite radiotaajuusmääräykseen
 - PMR-laitteiden standardit
- Laivanvarusteiksi katsottavien radiolaitteiden tyyppihyväksyntävaatimuksista -
- Radioamatöörimääräys
- Tunnistuspalvelun tarjoajien ja yleisölle laatuvarmenteita tarjoavien varmentajien ilmoitusvelvollisuudesta Viestintävirastolle
 - Liite 1: Ilmoitus vahvan sähköisen tunnistamisen tarjoamisen aloittamisesta
 - Liite 2: Ilmoitus laatuvarmennetoiminnan aloittamisesta
 - Liite 3: Ilmoitus tunnistuspalvelun tai laatuvarmennepalvelun häiriöstä
- Tunnistuspalvelun tarjoajien ja laatuvarmenteita tarjoavien varmentajien toiminnan luotettavuus- ja tietoturvaluusvaatimuksista
- Tietoturvaloukkausten ilmoitusvelvollisuudesta yleisessä teletoiminnassa
 - Liite 1: CERT-FI tapahtumailmoitus
 - Liite 2: Ilmoitus teleyrityksen yhteystiedoista tietoturvaloukkausten käsittelytoiminnossa
- Ilmailuradioviestinnässä käytettävien radiolaitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta

- Sähköpostipalvelujen tietoturvasta ja toimivuudesta
- Eräiden radiolähettimien lupien ja merkkien hyväksymisestä
- Internet-yhteyspalvelujen tietoturvasta ja toimivuudesta - Suositus määräyksen soveltamisesta
- Luvasta vapaiden radiolähettimien yhteistajaajuuksista ja käytöstä
- Meriradio ja amatööriviestinnän tutkintovaatimuksista
- Kiinteistön sisäisestä yhteisantenniverkosta ja -järjestelmästä
- Telepäätelaitteen, viestintäverkkolaitteen ja kiinteän asennuksen vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta, merkitsemisestä ja asiakirjoista
- Kiinteistön sisäjohtoverkosta
- Digitaalisen puhelinverkon synkronoinnista
- Viestintäverkkojen ja -palveluiden yhteentoimivuudesta
- Viestintäverkkojen yhteenliitettävyydestä, yhteentoimivuudesta ja merkinannosta
- Veloituksen teknisestä toteuttamisesta viestintäverkossa
- Yleisen puhelinverkon numeroinnista
- Hätäläikenteen ohjauksesta ja varmistamisesta
- Teleliikenteen estoluokista
- Televisiovastaanottimien, suojauksenpurkujärjestelmien ja laajakuvatelevisioverkkojen teknisistä ominaisuuksista
- Suomalaisen verkkotunnuksen teknisistä määrittelyistä ja sallituista merkeistä
- Metallijohtimien tilaajayhteyksien ja niihin kytkettyjen viestintäverkkolaitteiden teknisistä ominaisuuksista
- Viestintäverkkojen ja -palvelujen teknisestä dokumentoinnista
- Viestintäverkon sähköisestä suojaamisesta
- Puhelinnumeron siirrettävyydestä
- Teleyritysten tietoturvallisuuden hallinnasta
- Tilaajan numerotietojen siirrosta viestintäverkossa
- Teleksiverkon numeroinnista
- AX-verkkotunnuksen teknisistä määrittelyistä ja sallituista merkeistä
- Tunnistamistietojen tallentamisvelvollisuudesta
- Viestintäverkkojen ja -palvelujen varmistamisesta
- Teleyritysten kustannuslaskentajärjestelmistä ja järjestelmien kuvauksista
- Kustannuslaskentajärjestelmien tarkastuksista teleyrityksissä
- Määräykset 57 ja 58 kumoavat yhdessä 24.8.2007 annetun Viestintäviraston määräyksen 50 C/2007 M viestintäverkon verkonhallinnasta lukuun ottamatta sen 8 § 3 momenttia koskevaa siirtymäaikaa. Viestintäverkkojen ja -palvelujen ylläpidosta sekä menettelyistä vika- ja häiriötilanteissa
 - Liite 1: Loppuraportti vika- ja häiriötilanteista teleyrityksessä
 - Liite 2: Ilmoitus teleyrityksen yhteystiedoista vika- ja häiriötilanteissa
- Viestintäverkkojen ja -palvelujen laadusta ja yleispalvelusta
- 2500-2690 MHz taajuusalueen huutokaupasta

Kuluttajavirasto

- myynti, markkinointi, sopimusehdot, sisältöpalvelut, maksupalvelut jne.

Kilpailuvirasto

- kilpailunrajoitukset, määräävä markkina-asema, yrityskauppavalvonta verkkotoimialojen erityispiirteet

Tietosuojavaltuutettu

- sähköisen viestinnän tietosuojalakiin liittyvät kysymykset
- yleiset tietosujaan ja henkilötietoihin liittyvät kysymykset
- mobiilivarmenne

Väestörekisterikeskus

- mobiilivarmenne

Finanssivalvonta

- maksupalvelulaki, maksulaitoslaki
- mobiilivarmenne

Liikennevirasto

- kaapeleiden sijoittaminen teiden varsille
- kelivaroitusjärjestelmät

Kuntaliitto/kunnat

- kaapeleiden sijoittaminen ja rakentaminen

Verohallinto

- puhelinedun verotusarvot
- tunnistautumisasiat
- kotitalousvähennys

Opetushallitus

- tietotekniikan hyödyntäminen koulussa
- medialukutaito

Hätäkeskukset

- hätäpuhelut ja –tekstiviestit
- paikantaminen

Huoltovarmuuskeskus

- varautuminen/toiminnan jatkuvuus
- poolitoiminta

Elyt/Avit

- alueellinen huoltovarmuustyö
- Kaapeleiden sijoittaminen ja rakentaminen

Suomen ympäristökeskus

- Arseenipylväät

Säteilyturvakeskus

- Elektromagneettinen säteily

Hallinnon tietotekniikan kehittämiskeskus

- hätäliikenne
- poliisin vihjelinkit

Poliisi/keskusrikospoliisi

- telekuuntelu, televalvonta
- lapsipornografian suodatus
- teletunnistetietojen tallennus

Tulli

- telekuuntelu, televalvonta

Rajavartiolaitos

- telekuuntelu, televalvonta

Tekijänoikeusjärjestöt (Teosto ja Kopiosto)

- sopimuslisenssiasiat
- hyvitysmaksuasiat